

Fra redaktionen

Selv om folketingsvalget og det efterfølgende regeringsskifte i skrivende stund ikke har udmøntet sig i særlig mange kontante ændringer, så er der ingen tvivl om at vi i uddannelsesverdenen vil komme til at opleve en del i tiden fremover. Bare de nye ministerielle opdelinger er jo gennemgribende og vil helt sikkert komme til at kunne mærkes. En slags forsmag, om end lidt vag i konturerne, kan man finde i regeringsgrundlaget: "uddannelse" bliver således nævnt 161 gange i dokumentet og ganske vist er "didaktik" der ikke og "pædagogik" heller ikke, men der er udsagn som "95 pct. af en ungdomsårgang skal have ungdomsuddannelse. 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse i 2020. 25 pct. af en ungdomsårgang skal have en lang videregående uddannelse i 2020" og der tales også om "tilskyndelse af de unge til hurtigere studiestart og til at færdiggøre deres uddannelser tidligere". Der lægges altså op til at betingelserne for vort didaktiske virke vil blive ændret – og forhåbentlig til det bedre! Det kan godt gå hen og blive lidt spændende.

Fra vores egen verden er det værd at nævne MONA-konferencen som blev afholdt 4.-5. oktober i Middelfart. Temaet var IBSME: Inquiry Based Science & Math Education. Konferencens første dag bestod af to oplæg der var positivt stemt for denne tilgang til undervisning, set fra henholdsvis naturfagene og matematik. Det tredje oplæg anlagde en mere kritisk tilgang til IBSME som den store åbenbaring i undervisningen, og herefter var der en engageret debat mellem salen og de tre oplægsholdere. Om eftermiddagen var der seminarer der fokuserede på IBSME i forskellige kontekster. Se mere om oplæg på <http://www.ind.ku.dk/mona/konference2011>. Vi håber i et senere nummer at kunne bringe flere artikler – også kritiske – til IBSME.

Dag 2 tog afsæt i konkrete projekter om IBSME i Danmark og havde til formål at projektdeltagere kunne udveksle erfaringer og danne netværk. Dagen sluttede med at man enedes om at fortsætte med NTS-hjemmesiden <http://ntsnet.dk/grupper/ibse-ibsme> som en fælles platform med informationer og nyheder om IBSME-tiltag. Det er altid svært at finde tid til at vedligeholde digitale netværk, men der blev produceret en frugtbar idé om en slags faglig messe, måske i forbindelse med en årlig MONA-konference, hvor alle sorter af netværk og faglige foreninger kunne mødes, herunder også et eller flere IBSME-netværk. På MONA-redaktionen støtter vi varmt den idé og håber nogen har overskud til at gå videre med den.

Og så lidt om den aktuelle og helt lokale verden, nemlig dette nummers indhold. Vore tre faglige artikler spænder som sædvanlig fra folkeskole over ungdomsuddannelserne til de videregående. Den første, *Spørg dig frem til en bedre tekstforståelse!*, af Anne-Mette Bladt Jørgensen drejer sig om hvordan lærere der underviser i natur/teknik i 4.-6. klasse konkret kan styrke elevernes læseforståelse i faget ved hjælp af

elevgenererede spørgsmål. Artiklen giver, med udgangspunkt i forskellige forskningsbaserede anbefalinger, nogle gode bud på hvordan et lærerteam på mellemtrinnet kan gribe den udfordring an. I næste MONA bringer vi i øvrigt en artikel der også drejer sig om betydningen af opmærksomhed omkring elevens læsning af fagtekster, denne gang om læsning af matematik i gymnasiet.

I artikel nummer to, *Kvalificering af elevernes stemme til udvikling af naturfagene – et praksiseksempel*, af Morten Rask Petersen og Linda Ahrenkiel og Claus Michelsen, får vi indblik i hvilke bidrag gymnasieelever som “de rigtige eksperter” kan give til debatten om hvordan fremtidens undervisning i de naturvidenskabelige fag skal/kan være. I artiklen beskrives et 30-timers fremtidsseminar hvor gymnasieelever med udgangspunkt i deres refleksioner over den eksisterende undervisning formulerede anbefalinger til ændring af form og indhold i fremtidens undervisning i matematik, it, naturvidenskab og teknologi.

Og så giver Lars Ulriksen, Lene Møller Madsen og Henriette Tolstrup Holmegaard en række svar på spørgsmålet *Hvorfor bliver de ikke?* Artiklen er en solid oversigt over forskningen om årsagerne til frafaldet på videregående uddannelser inden for naturvidenskab, teknologi og matematik. Selv om meget af den her gennemgåede forskning er udenlandsk er det danske/skandinaviske perspektiv stedse trukket omhyggeligt frem.

I vores aktuelle analyse gør Kasper Bjerling Søby Jensen status over i hvilken grad anvendelse af matematik har været en selvstændig pointe i gymnasieskolens matematikundervisning siden gymnasireformen af 2005. Han analyserer ‘anvendte’ opgaver fra de skriftlige eksamenssæt på A-niveauet og konkluderer at anvendelse af matematik kun i ringe grad er en egentlig pointe i faget. Artiklen bringer også en diskussion af forskellige principielle og praktiske grunde til dette.

Kommentarsektionen har først to reaktioner på artikler fra sidste nummer af MONA: Peter Wengs om artiklen *Tidlig algebra*; han argumenterer for at den ændring der plæderes for i artiklen allerede er undervejs. Ole Goldbech beskriver en række erfaringer vedrørende lærerteams inden for naturfagene, erfaringer som er parallelle til dem der blev berettet om i artiklen om MaTeam-projektet.

Og så bølger debatten om PISA videre: Inge Henningsen giver sit svar på det retoriske spørgsmål *Har PISA mistet pusten?* Og Niels Egelund, Lena Lindenskov og Chantal Pohl Nielsen svarer på den kritik som Hans Bay har fremført af de danske PISA-rapporters håndtering af PISA-undersøgelserne.

Endelig har vi to boganmeldelser, en af Mikkel Willum Johansens af den nyligt udkomne bog *Matematikfilosofi* af Ole Skovsmose og Ole Ravn og en af Birgitte Lund Nielsens af John A.C. Hattie: *Visible Learning – a synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*.